

אף על פי פרק חמישי כתובות

נמ.

עין משפט
נר מצוה

נא א ב מיי פייז מהל
מדיס הל' י סמג
לאוין רמב טוטיע ייד סי'
רלג סעי' עא וטוטיע
הה"ע סי' פא סעי' ג:
גב ג מיי פייז מהל
ערכין הל' כע:
גג ד מיי שם הל' כו:
גד ה מיי שם הל' כט:

קונם שאני עושה לפיך. אפילו גרסי' שאני לא הוי דבר שאין בו ממש דהא תנן בפי' בתרא דגדרים (דף פא): קונם שלא אתן תנן לפני בקרך אינו יכול להפרי:

אינו צריך להפרי. במעלה לה מוונות ומענה כסף איירי ולכן אינו צריך להפרי שהמומר הכל שלו ואם משום העדפה שעל ידי הדחק גם היא שלו ואין לפרש טעם דאין צריך להפרי משום דאין אדם מקדיש דבר שלא צא לעולם דאם כן צנוט נקט מה שאני עושה לפיך דליתני מקדיש ידי עזמו: **רבי עקיבא** אומר יפר. דקסבר דהעדפה שעל ידי הדחק הוי לנאשה כדאמרין בריש מילאת האשה (לקמן סו. ושא) וא"ת והיאך יכול להפרי והא אין זה מדברים שבניו לבינה וי"ל דחשיב בניו לבינה לפי שאינו יכול ליהרר וליקח ממש בצמנוס את הראוי לו ולהניח שאינו ראוי לו אי"ג גם חלקה משועבד לו שילקח בהם קרקע והוא יאכל פירות וא"ת אס כן אף יכולה להדירו כיון דמשועבדת ליה דאלמנה רבנן לשעבודיה דבעל כדאמר בסמוך וי"ל דדוקא בעיקר מעשה ידיה הוא דאלמנה שהם לבעל לגמרי אבל הכא דלאו ידיה ניהו אלא לפירות צענמא לא אלמנה:

שמא יגרשנה בו. ואם תאמר ולרצ דאמר יכולה אשה שמתאר לבעלה איני ניוונת ואיני עושה למה לי למנקט שמא יגרשנה לימא שמא תאמר איני ניוונת ואיני עושה וי"ל דהא לא שכיח שמא אומרת כן: **ב"י** אמר שמואל הלכה ברבי יוחנן בן גורי להעדפה. פירוש הקונטרס מגומגם כמו שפירש בעלמו ונראה לר"ת דהכי פירשו להעדפה דקצר לה שמואל כרבי יוחנן בן גורי צהא דהעדפה לבעל ובמר הכי גריס וימא הלכה כתנא קמא אי נמי אין הלכה כרבי עקיבא וכן פירש ר"ח:

בשלא אדם אוסר פירות חבירו ע"י שבן אוסר פירותיו ע"י חבירו. פירוש דהתם אוסר משום דאחד מהן ברשותו יאסור דבר שלא צא לעולם על חבירו שאין לא זה ולא זה ברשותו שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו לפי ששניהם אינם ברשותו: **לכשאקחנה ממך בו.** ואע"ג דהתם קאמר לכשאקחנה והכא לא קאמרה לכשאתגרס אין גראה לו לחלק: **הבא אין בידה לגרש עצמה.** תימנה דהא צידה לומר איני ניוונת ואיני עושה יש לומר דרובה ליישב גם אליבא דריש לקיש: שדה

מוונות שכיחי ומעשה ידיה שכיח ומותר לא שכיח. מענה כסף קייץ ומעשה ידיה קייץ כדמתן (לקמן דף סד): מנה היא עושה משקל חמש סלעים: **והא עלה קונני.** במתני: **ומה היא עושה לו.** ומדפריש דבר מעשה ידיה ומה היא עושה לו מכלל דרישא צמעה ידיה איירי ולא צמותר: **שפי.** קשה לטווחו יותר מן הערב: **הכי קאמר.** [לעולם צמותר איירי צרישא והכי קאמר] סיפא ומה היא עושה לו עיקר דנדע מותר מאי ניהו: **משקל חמש סלעים.** סלע של מי אחר שמואל הכי. והאמר שמואל לעיל (ב) צמותר לאחר מיתה פליגי ועלה אי"ר יוחנן הסנדלר חולין ואע"פ דהשתא ידיה הוא אלמא טעמא דר' יוחנן משום דבר שלא צא לעולם הוא שדיין לא מתה ואין לו רשות צמותר והא לאו אינו מעלה לה מענה כסף ובהא אמר שמואל הלכה: **והסנן קונם שאני עושה לפיך.** מה שאני עושה יהיה קונם לפיך יהי עליך כהקדש מליהנות לו: **אינו צריך להפרי.** נדר זה שאין צה כח להקדישו לפי שהוא שלו: **שמא העדיף עליו.** יותר ממה שפסקו לה חכמים משקל חמש סלעים דמותר זה אינו שלו ויכולה להקדישו: **ר' יוחנן בן גורי אומר.** אף עיקר מעשה ידיה צריך הפרה: **שמא יגרשנה.** ויהא הנדר חל שמשגרסה אינה משועבדת לו למעשה ידיה: **ותהא אסורה לחזור לו.** לפי שנאסר מעשה ידיה עליו ואי אפשר לו ליהרר שלא תעמון ולא תאפה וכל שאר מלאכות השנויות במשנתנו [ע"פ] שאלה נדר ואע"ג דאמר שמואל הלכה כו'. אלמא לכשיגרשנה חל הנדר. אלמא אדם מקדיש דבר שלא צא לעולם שעדיין לא גירשה: **כי אחר שמואל הלכה כו' יוחנן בן גורי להעדפה.** קאמר. כלומר הלכה דיפר ולא מטעמיה דלילו לר' יוחנן עיקר מעשה ידיה צריך הפרה ולשמואל משום העדפה שמא תעדיף על הראוי הוא דאמר יפר. והשתא נמי הוה מצי לאקשויי סוף סוף לא צא לעולם דהא לא נעשה אלא אקשי ליה קושיא אחריתא: **אין הלכה כמ"ק.** דאמר רב **יוסף.** לעולם הלכה ומטעמיה קאמר ומשום שמא יגרשנה: **ושאני קונמוס.** הקדש שאינו הקדש לכל אלא על אדם אחד בלשון קונם: **מסוך.** שהוא תופס במקום שאין סתם הקדש תופס שאדם אוסר פירות חבירו עליו ואומר קונם פירות פלוני עלי ובסתם הקדש אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו הלכך אדם אוסר עליו נמי דבר שלא צא לעולם אבל מתני' במקדיש הקדש גמור איירי ואינו מנהר לתפוס כקונם: **אמר ליה אביי.** ומה ראייה פירות חבירו עליו לכאן שהן פירות חבירו על חבירו ועוד שעדיין לא נעשית המלאכה עד לאחר גירושין וחזרה: **בשלא אדם אוסר פירות חבירו על חבירו** כיון שהקדשו סתם הקדש גמור: **יאסר דבר כו'.** בתמיה: **דבר שלא צא לעולם.** לא המלאכה בזה ולא הרשות בזה ליהרר להחזיק עד שמתגרש: **שכן אין אדם כו'.** שמתקום שצאת אין אמה יכול ללמוד איסור שהרי אף בקונם אין אוסר פירות חבירו על חבירו לומר קונם פירותיך עליך: **באומרה יקדשו ידיו כו'.** שהמלאכה כמי שצאת לעולם ועל הגירושין שלא צאו קא מסיק ואילו ומתניתין באומר לאקדושה והיכי קדיש לקמיה: **אלמנה לא.** בתמיה. **מי לא קדשה.** אס מנרה וחזר ולקחה: **צידו להקדישה.** שהרי עכשו שלו וכי היכי דאילו אקדשה השתא קדשה כי אחר נמי מיקדשו לקמיה קדשה: **הא לא דמיא.** מסקנא דקושיא היא: **הס.** גבי מנרה לך אין לו עכשו בה לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו: **הכא גופה צידה הוא.** והרי יקדשו ידי אמה: **הא לא דמיא.** מסקנא דאתקפתיה היא: לא

(א) [ע"ל מ: מ: ט: ג] לקמן
סד: א [ע' חוס' יבמות
סו. ד"ה מ.] ד' קדושין סב.
יבמות ג. לקמן סו. ע.
גדרים פה. (ב) [גדרים מו.].
ו [ע' חוס' נדה מו: גדרים
כרבי פתח כו' דלא גרסי
אלא]. ו [דף נה: מ:].

מוסף רש"י
קונם שאני עושה לפיך. אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה היא אסור לפיך בקונם (יבמות ג.) משני ידי לפיך בהקדש (קדושין סו.) אינו צריך להפרי. אין בעלה צריך להפרי שאין נדרה חל שהרי משועבדת לו (שם) כיון דקא משעבדה ליה למעשה ידיה לא מציא נדרה (יבמות ג.) דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דמי ליה לתמנא (גדרים פה.) ואפילו לשמא תעדיף מני לא חיישין. דלי מעדפה מני לבעל הוא (לקמן סו.) שבא תעדיף עליו יתר מן הראוי. שמא תעדיף על מעשה ידיה יותר מן הראוי לו וימחר ממה שאני חייבת לעשות לו ובמבואות (לקמן סד:) אמרין מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שמי צידה שהן עשר סלעים בגליל וכי אחא העדפה קדשה אע"ג דלא צהא לעולם שבעת הנדר (קדושין סו.) וטפי לא משעבדה ליה ואשעבדה חיל נדר ואע"ג דאמר לא נעשית המלאכה (יבמות ג.) והעדפה ידיה הוא וחיל עלה קונם (קדושין סו.) שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור. דלותה מלאכה שעושה אחר הגירושין. כשתנא ברשותו אסור צאתה מלאכה וכל מעשה ידיה וכל מעשה ידיה אסור דבר שלא צא לעולם כגון מעשה ידיה לעולם אחר גירושין. אע"פ שלא צא לרשותו בעת שצא לעולם דהא מפורש היא, לכשאקדשה ברשותו שנתנא לו שהיא אסור ור"ע סבר כהא מודיע לך דאדם אוסר דבר שלא צא לעולם היכי דהו ברשותו לאלתר כשצא לעולם. כגון העדפה. כלל אין אדם אוסר דשגביל אע"פ שצא לעולם ואין ברשותו אלא לאחר זמן, לכשיצאו לרשותו וחיל עליהן אסור (גדרים פה.) שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו. דלי אחר לחבירו קונם פירות של פלוני עליך לא הוי כלום (שם מו.).